

PORVOON MITALLA MED BORGÅMÅTT

Borgåmått är ett uttryck som betyder myckenhet eller rejäl mängd. Om man gör eller ger någonting "med Borgåmått", så gör eller ger man rejält, med lite extra på handeln. Uttrycket härstammar från den svenska tiden, då det berättas att kronofogden i Borgå bar upp skatt med ett mått med dubbla bottnar. Skatten betalades den tiden i spannmål eller brännvin. Fogden bar upp skatten med det större måttet, men betalade vidare med den förminskade delen av måttet, varvid fogden kunde behålla skillnaden för sig själv.

*Utvecklingsplan för
medborgarverksamhet*

Innehållsförteckning

1.	Bakgrund om vad medborgarinitierat utvecklingsarbete är	2
2.	Område och beskrivning av området	2
	Ekonomi	3
	Trafik	3
	Skolor	3
	Kultur	3
	Hobby och fritid	3
3.	Hur planen är uppställd.....	3
	Information	4
4.	Hur och av vem förvaltas planen	4
5.	Program och strategier som planen förverkligar	5
6.	SWOT-analys	6
7.	Planens målgrupper.....	7
8.	Planens tyngdpunktsområden och uppställda mål.....	7
	Övergripande mål	7
	Tyngdpunktsområden och uppställda mål för dem	7
9.	Exempel på åtgärder genom vilka tyngdpunktsområdenas mål kan uppnås	8
10.	Hur uppföljs verkställigheten	10
11.	Hur informerar man om planen och dess förverkligande.....	10
12.	Hur förbättras kunnandet inom utvecklingsarbete.....	10
13.	Kartläggning av utvecklingsbehoven	11

1. Bakgrund om vad medborgarinitierat utvecklingsarbete är

Medborgarinitierad utvecklingsverksamhet och Lederverksamheten har varit i användning för landsbygdsutveckling redan under 20 års tid. Verksamheten har varit ett bra och effektivt sätt att utveckla den egna livsmiljön. Under programperioden 2014–2020 är målet ställt vid att utvidga verksamhetsmodellen också till stadsområden.

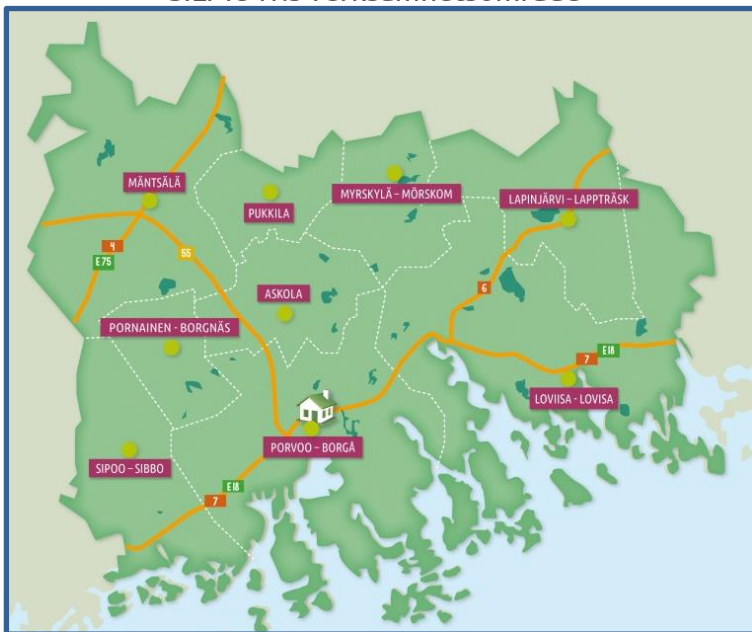
Den medborgarinitierade verksamheten utgår från invånarnas egna utvecklingsbehov och idéer, inte från uppifrån eller utifrån givna ramar. Verksamhetsmodellen samlar och aktiverar invånarna att delta i områdets utvecklingsarbete. I verksamhetsmodellen litar man på medborgarnas förmåga att ta ansvar och på eget initiativ utveckla sin egen livsmiljö. Lokal utveckling på stadsområde grundar sig på en verksamhetsplan som lokala aktörer ställer upp i samarbete. Uppgörandet av en verksamhetsplan är inkluderande och öppet.

2. Område och beskrivning av området

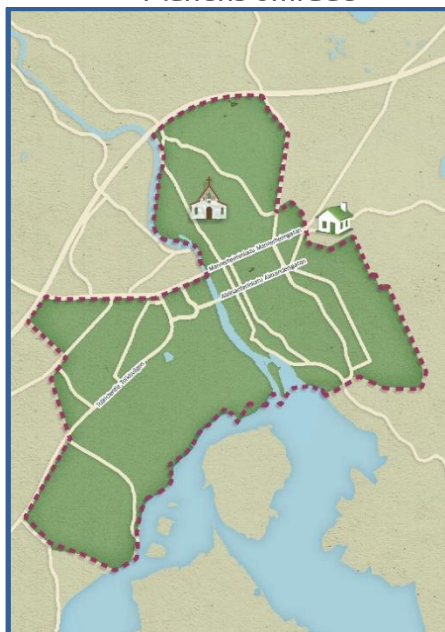
SILMU rf:s verksamhetsområde finns geografiskt öster om huvudstadsregionen. Området består av nio kommuner: Askola, Borgnäs, Borgå, Lappträsk, Lovisa, Mäntsälä, Mörskom, Pukkila och Sibbo. Området har cirka 120 000 invånare.

Utvecklingsplanen för medborgarverksamhet Med Borgåmått och dess praktiska åtgärder riktar sig till det område, på vilket man inte verkställer gemenskapsfinansierad lokal utveckling (Lederverksamhet), dvs. Borgå stads centrumområde.

SILMU rf:s verksamhetsområde

Planens område

Borgå har en lång och mångsidig historia. Borgå fick stadsrättigheter 1380 och därmed Finlands näst äldsta stad. Längs Borgå å har det funnits bosättning redan från 1200-talet. Borgå å och Gamla stan ger stadens centrum dess värdiga och idylliska prägel. I Gamla stan, längs Kungsvägen, finns Borgå domkyrka, som jämte Gamla stan hör till stadens viktigaste sevärdheter. Runebergs hem hör bl.a. till sevärdheterna i stadens centrum.

Borgå har cirka 50 200 invånare, varav ungefär hälften bor på det område som är objekt för planen. Borgå är östra Nylands största stad och befolkningen tvåspråkig (64,6 % av invånarna är finskspråkiga, 30,1 % svenskspråkiga och 5,4 % har ett tredje språk som modersmål). Under de senaste 30 åren har invånarantalet i Borgå ökat med i genomsnitt 320 personer per år.

konomi

Det fanns 20 452 arbetsplatser i Borgå 2014, vilka fördelade sig enligt följande: primärproduktion 1,5 procent, förädling 31,7 procent och tjänster 65,6 procent. Andelen arbetslösa var 10,4 procent av arbetskraften och sysselsättningsgraden 73,4 procent. Borgås skuldsättning var cirka 2 300 €/invånare.

Trafik

Borgå ligger vid riksväg 7 mellan Lovisa och Helsingfors. Avståndet till Helsingfors är 50 km. Dessutom når man Borgå längs regionalväg 170 (tidigare riksväg 7), stamväg 55 (Mäntsälä och Hyvinge) samt sex förbindelsevägar till närliggande byar. Stadskärnan korsas av den tidigare riksvägen, Mannerheimgatan, och ett annat huvudstråk, Alexandersgatan. Gästhamnen ligger i centrum vid åstranden, medan större hamnar finns i Sköldvik och Tolkis. Det finns järnväg till Borgå, men trafiken på spåret begränsar sig till museitågtrafik på somrarna.

Skolor

Förutom lågstadieskolor (23 st.) finns det i Borgå fyra högstadieskolor, en enhetsskola och två gymnasier. Dessutom finns det yrkes- och specialläroanstalter som erbjuder grundläggande yrkesutbildning och kompletterande utbildning. Högre utbildning ges av yrkeshögskolorna Haaga-Helia och Laurea och man kan genomföra öppna universitetsstudier vid Borgå medborgarinstitut.

Kultur

I centrum finns två kulturhus, Kulturhuset Grand och Konstfabriken, där det ordnas olika tillställningar. I Konstfabriken finns också arbetsutrymmen för konstnärer. Avantis sommarmusik hör till de största tillställningarna.

Många samfund och läroinrättningar i Borgå producerar dans- och teaterföreställningar. Det finns ingen stadsteater i Borgå, så teaterverksamheten stöder sig på olika professionella och amatörteatrars verksamhet.

Det bor många musiker och bildkonstnärer i staden.

Finlands nationalskald Johan Ludvig Runeberg bodde i Borgå från 1837 till sin död 1877. Han hem fungerar numera som museum och stipendier som bär hans fru Fredrikas namn delas ut årligen.

Hobby och fritid

I Borgå finns många föreningar och organisationer som erbjuder mångsidig verksamhet och hobbymöjligheter inom kultur, motion, idrott och frivilligarbete. Dessutom ordnar handikapp- och kamratsödsföreningar, pensionärsorganisationer samt hembygds- och invånarföreningar verksamhet för sina medlemmar och andra invånare. Det finns alternativ för såväl barn och vuxna som seniorer. Borgå å ger goda möjligheter till olika hobbyverksamheter på vatten.

3. Hur planen är uppställd

Materialet för planen har samlats in på olika sätt:

- Den 12 maj 2016 ordnades ett öppet informationstillfälle, där man informerade om projektet och planeringsprocessen. Under kvällen samlades vi redan in goda åtgärdsförslag som hade lyfts fram under diskussionen
- En elektronisk enkät var öppen från början av juni till slutet av september 2016. Blanketten finns på sidorna 11–14
- Den 11 juni 2016 deltog vi på Borgådagen, då man kunde svara på enkäten och lämna önskemål för utveckling av centrum
- Under augusti-september ordnade tre öppna verkstäder. Verkstädernas material bestod av svaren från de tidigare träffarna och den elektroniska blanketten

Information

Vi har informerat om ESF-projektet (Medborgarverksamhet till Borgå centrum), planeringsprocessen och tillställningarna i lokala tidningar, sociala medier, nyhetsbrev, på webbplatsen och butikernas anslagstavlor. Dessutom har personer i projektets målgrupp samt styrgruppens och SILMU rf:s styrelsemedlemmar uppmanats sprida information i sina egna nätverk.

4. Hur och av vem förvaltas planen

Planen förvaltas av Utvecklingsförening SILMU rf och mera specifikt dess stadssektion. Föreningens syfte är att fungera som utvecklare i området, uppmuntra invånarna till verksamhet på eget initiativ för att utveckla området och bevara dess livskraft. Syftet är också att öka kunskanden om utveckling, att stärka och utveckla samarbetet mellan aktörer lokalt, interregionalt och internationellt. Verksamheten omfattar också att främja invånarnas välfärd och sociala kapital samt att fungera som bevakare av byarnas och aktörernas allmänna och gemensamma intressen, att förmedla idéer, att lyfta fram aktuella ärenden och att ge utlåtanden. Föreningen är partipolitiskt obunden. Föreningens verksamhet är öppen för alla. Verksamheten grundar sig på nätverk och kompanjonskap. SILMU rf:s styrelse ansvarar för uppföljning och verkställande.

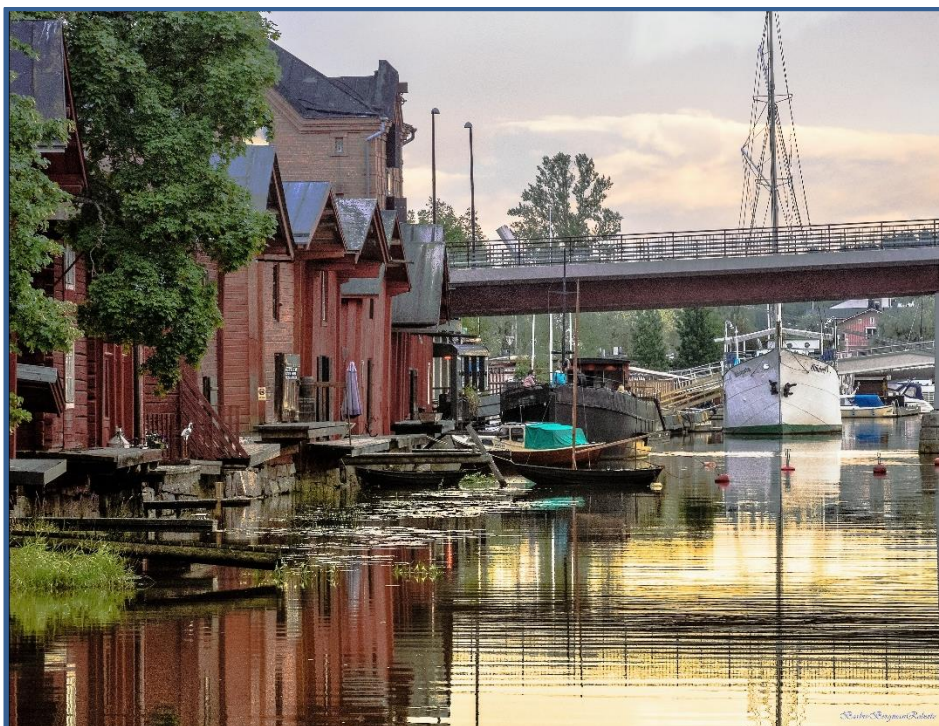

Foto 1 Barbro Bergman-Robertz

5. Program och strategier som planen förverkligar

Smart Nyland-programmets strategiska mål 2 – Tryggar förutsättningarna för att producera välfärds- och utbildningstjänster i hela landskapet, samt dess strategiska val 2.1 – I Nyland främjas hög sysselsättning bland invånare i arbetsför ålder och 2.2 – Främja integration av invandrare. Bland programmets val har man valt fem smarta spetsar, varav en är "Vardagens välfärdsstad". Spetsens konkreta åtgärder består bl.a. av skapande av nya lösningar för vardagen i staden genom att kombinera stadsutveckling, nya teknologier, medborgarverksamhet och serviceanpassning. Innovations- och utvecklingsarbete utförs inom planering av samhälls- och trafikplanering samt i regionala utvecklingsprojekt i samarbete mellan många olika branscher. Deltagarna kan vara t.ex. kommuner och andra offentliga aktörer, företag, finansiärer, stadens invånare, organisationer och andra användaraktörer, högskolor och forskningsanstalter.

Hållbar tillväxt och jobb 2014–2020 strukturfondsprogrammet för Finlands prioriteringsområde 5 Social delaktighet och kampen mot fattigdom, investeringsprioritet 10, aktiv delaktighet, också för främjande av jämlika möjligheter och aktivt deltagande samt det särskilda målet 10.1, förbättrande av arbets- och funktionsförmåga hos dem som är utanför arbetslivet.

SILMUSTA KASVUA – TILLVÄXT MED SILMU 2014–2020 strategins tyngdpunktsområde 6.5 SILMU rf:s egen regionutvecklingsverksamhet samt underområdet 6.5.2 Medborgarinitierad utvecklingsverksamhet på stadsområde.

Borgå stads strategiska mål:

- SKILLNADERNA I INVÅNARNAS VÄLFÄRD BLIR MINDRE
 - välfärdens regionala skillnader minskas och de arbetslösas funktionsförmåga förbättras
 - utslagning av unga förhindras
 - föräldraskap stöds och barnfamiljer i behov av stöd erbjuds tjänster vid rätt tid, genom att utveckla familjearbete och andra förebyggande tjänster
 - seniorernas funktionsförmåga och möjlighet att bo hemma stöds
- INVÅNARNAS MÖJLIGHET ATT DELTA FÖRBÄTTRAS
 - unga uppmuntras att delta och utnyttja sin rösträtt i kommande val
 - stadens tjänster utvecklas i samarbete med kunderna redan i planeringskedet
 - det skapas verksamhetsförutsättningar för tredje sektorn

Vision:

- Borgå är en tvåspråkig stad i hållbar tillväxt, där välfärden bär från generation till generation
- Invånarna och företagen har goda förutsättningar att leva, växa och utvecklas – drömmarna kan bosättas och idéerna förverkligas
- Miljön tas om hand enligt principerna för hållbar utveckling – bra energi från generation till generation
- Man lyssnar till invånarna och de ges möjligheter och kanaler att påverka – människorna gör staden

6. SWOT-analys

<p><u>STYRKOR</u></p> <ul style="list-style-type: none">· Kulturhistoria, betydande personer J.L. Runeberg· Många små, individuella butiker, hantverkare· Härlig sommarstad, turism· Mångsidigt kulturutbud och aktörer inom kulturfältet· Idylliska Gamla stan, Empirestaden, Borgbacken, kyrkan och muséerna· Konstfabriken och Kulturhuset Grand· Lätt att röra sig, bra promenadvägar, skyltning· Bra förbindelser bl.a. till Helsingfors· Under sommaren busstrafik till olika turistattraktioner· Det finns många restauranger av hög kvalitet· Populära jultillställningar	<p><u>MÖJLIGHETER</u></p> <ul style="list-style-type: none">· Fungerande organisationer· Imponerande kulturbakgrund och lång historia· Högklassiga restauranger· Mycket turister· Utveckling av västra stranden· Konstfabriken och dess utbud· Borgå ås stränder· Marens strandområden· Förnyelse/upsnyggning av torgområdet· Små försäljningsstånd· Tvåspråkighet· Näse gård· Miljö· Undervisningsutbud· Samarbete mellan läroinrättningar· Hantverkare· Flexibel liten stad/kunde göra snabba lösningar· Mångsidigt motionsutbud· Närheten till havet· Miljön/naturen kring Kokon· Centralt läge och goda trafikförbindelser· Affärsutrymmen och fotgängarvänlighet
<p><u>HOT</u></p> <ul style="list-style-type: none">· Felaktig restaurering av gamla byggnader· Rivning av gamla byggnader· Förbud mot bilkörning i centrum· Politiker hinder för utveckling, vågar inte ta risker· Stadsplanering· Hypermarket vid åstranden· Huvudstadsregionens serviceutbud· Livskraften och näringsverksamheten minskar· Affärerna försvinner från centrum· Oförmågan att se möjligheter i nya saker· Litet antal små butiker och specialaffärer och bostäder· Splittring av centrum i många delar· Frustration hos konst- och kulturutövare	<p><u>SVAGHETER</u></p> <ul style="list-style-type: none">· Litet antal parkeringsplatser och parkeringsavgifterna· Tomma fastigheter förfaller· Byråkrati, tex. planläggning· Samarbetsförmågan mellan områdets aktörer· Inga enhetliga öppethållningstider· Torgområdet är inte trivsamt och i liten användning· Tyst på vintern· Specialbutikerna saknas· Litet antal sittplatser· Centrum är inte för tillfället lockande för olika företagare· Gatornas dåliga skick· Liten hotellkapacitet· Privata och kommunala tjänster är inte tillgängliga för rörelseförhindrade· Illa fungerande affärsutrymmen· Finns ingen tidsenlig sommartheater· Brist på rimligt prissatta föreställnings- och träningsutrymmen för utövare av uppträdande konstformer· Brist på anslagstavlor för gratis kulturtillställningar

7. Planens målgrupper

Planens målgrupper är alla personer, organisationer, företag och andra aktörer på målområdet.

8. Planens tyngdpunktsområden och uppställda mål

ÖVERGRIPANDE MÅL

Trivsamt & levande centrum

Centrumområdet är fungerande för lokalbefolkning, turister och företagare. Det är bekvämt och enkelt att ta sig dit och där ordnas olika tillställningar för olika målgrupper.

Välfärd och samarbete ökar

Invånarna och förbipasserande trivs i centrum. Centrumområdets invånare deltar aktivt i områdets utveckling. Samarbetet mellan olika aktörer har ökat – man drar åt samma håll. Invandrare och andra inflyttare integreras i stadens kultur och de hittar lätt nya vänner. Marginaliserade personer och personer som hotas av marginalisering finner meningsfull sysselsättning.

Medborgarverksamheten slår rot

Invånarnas påverkningsmöjligheter förbättras. Planen tas på allvar och man lyssnar på invånarna och man skriker till åtgärder så fort som möjligt. Man litar på invånarnas omdöme. Det frivilliga utvecklingsarbetet tar fart. Områdets invånare och aktörer samlas för att förbättra sin egen livssituation och sin livsmiljö.

TYNGDPUNKTSOMRÅDEN OCH UPPSTÄLLDA MÅL FÖR DEM

- A. Stödjande av näringsverksamhet
Främjande av sysselsättning och förtjänstmöjligheter, sökande av nya lösningar och verksamhetsmodeller och stödande av näringsverksamheten på olika sätt.
- B. Förbättrande av den fysiska omgivningen
Att göra centrumområdet trivsamt för vistelse, så att företagare, invånare och turister mår bra.
- C. Mera verksamhet
Mera verksamhet och verksamhetsmöjligheter för invånare i olika åldrar.
- D. Stödande av turism
Den redan från tidigare starka turismen stöds, för att man ska trivas allt längre tid i Borgå, komma på nytt och berätta åt andra om Borgå i positiva ordalag.
- E. Förbättring av levnadsförhållanden och livskvalitet
Områdets alla invånare deltar aktivt, på eget initiativ och mångsidigt i utvecklandet av sin egen livsmiljö. Invånarna känner centrum som deras eget och kan själva påverka både den sociala och fysiska utvecklingen av området. Invånarna har meningsfull sysselsättning på sin fritid och sysselsättningsläget har förbättrats.
- F. Barn och unga
Aktivering av gemensam verksamhet för studerande och unga, utveckling av ungdomsföreningarnas funktioner som stöder företagsamhet och sysselsättning.

- G. Medborgarverksamhet
Förbättring och utveckling av invånarnas utvecklingskunnande. Inledande och inkörning av verksamhet. Mera samarbete mellan aktörerna. Effektivare utnyttjande av olika finansieringsmöjligheter. Delande av god praxis.
- H. Samarbete
Utveckla målinriktad, sektoröverskridande verksamhet och främja arbete i nätverk samt ökande av gemenskap. Främjande av växelverkan mellan stad och landsbygd.
- I. Åldrande befolkning
Den åldrande befolkningens ensamhet minskas och växelverkan med yngre generationer förbättras.

9. Exempel på åtgärder genom vilka tyngdpunktsområdenas mål kan uppnås

I verkstäderna och utarbetandet av planen har man funderat på hur man kunde nå de uppställda målen, punkterna är inte direkt genomförbara underprojekt. Nedan beskrivs exempel på åtgärder som kan genomföras för att uppnå uppställda mål. Åtgärder för uppfyllande av målen görs långsiktigt. Om det finns behov av finansiering och det finns en lämplig finansieringskälla, ansöks finansiering för åtgärden. Många åtgärder är sådana, att de inte kräver stora finansiella satsningar, utan mera samarbete och påverkan.

A. Stödande av näringsverksamheten

Åtgärder t.ex.

- Förbättrande av parkeringsmöjligheterna, flera parkeringsplatser, parkering med skiva t.ex. fyra timmar, parkering under jord, lördag och söndag gratis
- Förbättrande av trafikarrangemangen
- Förbättrande av verksamhetsförutsättningarna för hantverkare och traditionen vidare (kvarter, försäljningsstånd eller torg)
- Utveckling av tjänsterna på västra stranden
- Mera övertäckta utrymmen mellan affärerna

B. Förbättring av den fysiska omgivningen

Åtgärder t.ex.

- Matkahuoltos varutrafik bort från centrum
- Utveckling av torgområdet
- Mera grönplanteringar
- Övertäckta, vindskyddade områden att vistas på
- Lockande infartsvägar
- Gatorna repareras så de lämpar sig för cyklister och rörelseförhindrade
- Trivsammare framför Citymarket och det överbyggda området (städning, plantering)
- Tillgänglighet integreras som en del av alla privata och bastjänster samt lätt trafik
- Det borde finnas en estrad av något slag, där det ordnas tidsfördriv och aktiviteter (sommarteater, allsång)

C. Mera verksamhet

Åtgärder t.ex.

- Trafikpark för barn
- Gratis loppisplatser på "städdagar"
- "Traditionell julstad" (olika tillställningar och verksamhet)
- Sommarteater, allsångstillställningar ...
- Allmän bastu (turister, båttrafikanter)

D. Stödande av turism

Åtgärder t.ex.

- Gästbryggor och badstrand i Maren
- Tydlig och heltäckande information om vad olika stadsdelar har att erbjuda för turister
- Elektronisk "anslagstavla", där aktuella händelser presenteras
- Utvecklande av gästhamnen

E. Förbättrande av levnadsförhållanden

Åtgärder t.ex.

- Utnyttjande av matsvinn vid en viss tid på en viss plats
- Sociala tillställningar och informationstillfällen
- Mångsidigare hobbymöjligheter
- Personer som hotas av marginalisering integreras
- Samarbete över gränserna
- Nya modeller för sysselsättning
- Invandrare
- Integrering
- Främjande av mångkulturism

F. Barn och unga

Åtgärder t.ex.

- Mera verksamhets- och hobbytillfällen, också för mindre bemedlade
- Matkulturcentrum för barn (se t.ex. Geitmyra)
- Internationalisering av unga t.ex. genom elevsamarbete

G. Medborgarverksamhet

Åtgärder t.ex.

- Utvecklande av verksamhet
- Kamratstöd – erfarna/nya
- Utlåtanden
- Påverkan
- Invånarna aktiveras till utveckling av det egna området
- Skolning och seminarier om föreningsverksamhet
- Gemensamma idékärlningstillfällen
- Planering och genomförande av gemensamma projekt
- Rådgivning och handledning
- Information

H. Samarbete

Åtgärder t.ex.

- Internationellt (Sverige, Ryssland, Estland)
- Mellan områdets föreningar
- Med staden
- Posintra
- Helsingfors, stadsdelsföreningar och medborgaraktörer
- Specialgrupper
- Sakkunniga
- Städer av samma storlek
- Stad – landsbygd
- Utnyttjande av befintliga strukturer

10. Hur följs verkställigheten upp

Verksamheten följs upp:

- via åtgärder enligt plan och andra verkställda åtgärder
- via verkställighet av nytt samarbete
- ny verksamhet

Belåtenheten med det egna området hos invånare, företagare och andra kartläggs genom enkäter. Enkäterna genomförs med jämna intervaller.

11. Hur informerar man om planen och dess verkställighet

SILMU rf:s kommunikationsplan fungerar som utgångspunkt för kommunikationen. Informationen sköts så långt det är möjligt elektroniskt, på SILMU rf:s webbplats, Facebook och nyhetsbrev. Lokala media och samarbetsnätverken utnyttjas också för informations spridning.

12. Hur förbättras kunnandet inom utvecklingsarbete

Kunnandet inom utvecklingsarbete förbättras i området genom att se till att invånarna och lokala aktörer har möjlighet att få tillräcklig information om områdets utveckling, medborgarinitierat utvecklingsarbete på nationell nivå samt finansieringsmöjligheter. För att förbättra kunnandet ordnas seminarier, samarbetsträffar, kamratstödsträffar och skolningstillfällen.

Stadssektionen med trepartsbas har till uppgift att följa upp hur planen förverkligas, fundera på åtgärder för att verkställa planen, koordinera verksamheten och att förverkliga åtgärder i samarbete med SILMU rf:s personal. I huvudsak verkställs åtgärder för verkställande av planen av områdets aktörer.

Vid behov ansöker man från olika källor om finansiering av planens åtgärder. Finansieringen kan ansökas av områdets aktörer eller SILMU rf. Stadssektionen bereder SILMU rf:s finansieringsansökningar. Förslagen lämnas till SILMU rf:s styrelse för godkännande. Stöden ansöks från Strukturfondens program och andra EU-program samt av olika stiftelser. För ESF-finansieringens del kommer man att pröva på överföring av stöd, så att åtgärderna verkställs av områdets aktörer och stödet överförs efter verkställande till dem.

Planens innehåll revideras med jämna intervaller.

Planens åtgärder verkställs enligt principerna för hållbar utveckling.

Kartläggning av utvecklingsbehoven i Borgå centrum

För Borgå centrum uppgörs åren 2016-2017 en medborgarbaserad utvecklingsplan. Målet med planen är att öka samarbetet mellan aktörer, förbättra trivseln och att öka välmåendet i Borgå centrum.

Genom att svara på enkäten är du med och utvecklar Borgå centrum.

Information om svararen

- Jag svarar som privatperson
 Jag svarar som representant för en organisation, föreningen eller företag

Vilken? _____

Vilka är Borgå centrum-områdets

a) styrkor

b) svagheter

c) hot

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalifondista

VÄND

d) möjligheter

Berätta dina utvecklingsförslag angående Borgå centrum

Vad och med vem önskar du göra mera samarbete i Borgå centrum, andra områden i Finland eller internationellt?

Övriga kommentarer

tack för dina svar – de är värdefulla!

Program för hållbar tillväxt och jobb

Hävkraft
från EU
2014–2020

VÄND